

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2025-2027

Rok akademicki 2025/2026

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Neurolingwistyka
Kod przedmiotu*	LII.9
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Kierunek studiów	Logopedia z nauczaniem języka polskiego jako obcego
Poziom studiów	Studia II stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok I, semestr 1
Rodzaj przedmiotu	obowiązkowy
Język wykładowy	polski
Koordinator	Dr hab. prof. UR Ewa Oronowicz-Kida
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Językoznawcy z IPiD

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
1	15								2

1.2. Sposób realizacji zajęć

zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku)

zaliczenie bez oceny

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Student/ka powinien/powinna znać zagadnienia językowe na poziomie studiów pierwszego stopnia (fonetyka, morfologia, składnia, kultura języka, leksykologia, stylistyka praktyczna, metodologia badań językoznawczych).

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE**3.1 Cele przedmiotu**

C1	Poznanie neurobiologicznych podstaw języka .
C2	Poznanie i zrozumienie podstawowych pojęć z zakresu neurolingwistyki; wpływu CUN na język i mowę
C3	Poznanie modeli rozwoju języka, historii badań neurolingwistycznych.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_o1	Student/ka zna i rozumie neurolingwistyczne podstawy logopedii i działań profilaktyczno-wspomagających; zna neurobiologiczne podstawy języka; modele rozwoju języka, historię badań psycholingwistycznych i neurolingwistycznych; wie, jaki te badania miały wpływ na rozwój językoznawstwa; wykorzystuje tę wiedzę w modelowaniu terapii logopedycznej, stosuje ją także w nauczaniu języka polskiego jako obcego.	K_Wo5 E.1L.W3
EK_o2	Student/ka potrafi zdefiniować podstawowe pojęcia neurolingwistyki; umie posługiwać się prawidłowo pojęciami z zakresu psycho- i neurolingwistyki i formułować sądy zgodne z wiedzą naukową, potrafi wyciągać wnioski z badań nad rozwojem mowy i odnosić je do formułowania hipotez w analizie przypadku; umie wykorzystać zdobytą wiedzę do rozwiązywania trudnych problemów diagnostycznych w zakresie rozwoju mowy i komunikacji i dobierania odpowiednik pomocy dydaktycznych; Student/ka potrafi analizować językoznawcze podstawy logopedii, prezentować podstawowe pojęcia i główne teorie socjolingwistyki; psycholingwistyki, teorie kognitywne	K_Uo1 K_Uo2 E.1L.U3
EK_o3	Student/ka jest gotowy/a do samodzielnego poszukiwania wiedzy na temat najnowszych odkryć z obszaru psycho- i neurolingwistyki, prowadzenia dyskusji na takie tematy, jak np. dwujęzyczność, związki języka z myśleniem, najskuteczniejszych metod uczenia. Ma świadomość znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów badawczych	K_Ko1 E.1L.K2

3.3 Treści programowe**A. Problematyka wykładu**

Treści merytoryczne
1. Wprowadzenie do neurolingwistyki; główne pojęcia i metody badań
2. Ewolucja języka – jak ludzie nauczyli się mówić?
3. Język a mózg – neurobiologiczne podstawy języka
4. Akwizycja języka i fazy przyswajania mowy
5. Struktury mózgowe leżące u podstaw czytania
6. Dwujęzyczność i wielojęzyczność – dwa lub więcej języków w jednym umyśle
7. Co dalej z psycho- i neurolingwistyką w świecie?

3.4 Metody dydaktyczne

wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych
EK_01	obserwacja w czasie zajęć, głosy w dyskusjach po wykładzie i w czasie indywidualnych konsultacji	Wykład
EK_02	obserwacja w czasie zajęć, głosy w dyskusjach po wykładzie i w czasie indywidualnych konsultacji	Wykład
EK_03	obserwacja w czasie zajęć, głosy w dyskusjach po wykładzie i w czasie indywidualnych konsultacji	Wykład

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Wykład:

Zaliczenie bez oceny

Warunkiem uzyskania zaliczenia jest czytanie literatury przedmiotu oraz czynny udział w dyskusjach po wykładzie.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	5 (udział w konsultacjach)
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta	30 (czytanie literatury, przygotowanie do dyskusji)
SUMA GODZIN	50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	<i>Nie dotyczy</i>
zasady i formy odbywania praktyk	<i>Nie dotyczy</i>

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

- *Język jako przedmiot badań psychologicznych. Psycholingwistyka ogólna i neurolingwistyka*, red. I. Kurcz i H. Okuniewska, Warszawa 2011.
- *Język w biegu życia*, red. M. Kielar-Turska, S. Milewski, Gdańsk 2019. [rozdz. 1: *Pochodzenie języka*, rozdz. 5: *Proces gramatyzacji w rozwoju językowym dziecka*, rozdz. 13: *Rola języka w rozwoju teorii umysłu*]
- *Psycholingwistyka*, red. J. B. Gleason, N. B. Ratner, Gdańsk 2005.
- E. Nęcka, J. Orzechowski, B. Szymura, S. Wichary, *Psychologia poznawcza*, Warszawa 2020. [rozdz. 13. Język i mowa]

Literatura uzupełniająca:

- M. Pąchalska, B. L. J. Kaczmarek, J. D. Kropotow, *Neuropsychologia kliniczna. Od teorii do praktyki*, Warszawa 2014. [rozdz. 13. *Język a komunikacja intrapersonalna i interpersonalna*].
- B. Kolb, I. Q. Whishaw, *Fundamentals of Human Neuropsychology*, New York 2015. J.C. L. Ingram, *Neurolinguistics: An Introduction to Spoken Language Processing and its Disorders (Cambridge Textbooks in Linguistics)*, Cambridge 2007.
- R. E. Owens, *Language Development. An Introduction*, Essex 2016.
- M. Tomasello, *Historia naturalna ludzkiego myślenia*, Kraków 2015.
- D. L. Everett, *Język. Narzędzie kultury*, Kraków 2018.
- M. Hohol, *Wyjaśnić umysł. Struktura teorii neurokognitywnych*, Kraków 2013. G. Krasowicz-Kupis, *Nowa psychologia dysleksji*, Warszawa 2019.
- S. Chapman, Ch. Routledge, *Key Thinkers in Linguistics and the Philosophy of Language*, Edingurgh 2005.